

6.august 2021

Høring – innspill til retningslinje og pakkeforløp, ADHD

Helsedirektoratet ønsker tilbakemelding på de reviderte/nye anbefalingene i nasjonal faglig retningslinje for ADHD, samt på det nye kapittelet om ADHD og andre nevrotvinkligningsforstyrrelser i «Pakkeforløp psykiske lidelser -barn og unge».

Fastleger har utallige veiledere, retningslinjer og pakkeforløp å forholde seg til. Hver av disse inneholder masse informasjon, der store deler er relevant for andre tjenesteytere. Det er derfor viktig at informasjonen fastlegene har behov for er lett tilgjengelig og brukervennlig.

Digitalisering av veiledere og retningslinjer har gitt nye muligheter, for eksempel ser vi ofte at samme informasjon ikke skrives flere steder, men blir lenket til en annen veileder, lovtekst eller pakkeforløp. Dette er nok ofte en fordel, men det kan også gjøre informasjonen fragmentert og utydelig. Norsk forening for allmennmedisin (NFA) ønsker at informasjon rettet mot fastleger er lett tilgjengelig og helhetlig. Det kan godt lenkes til andre veiledere og retningslinjer, men det bør komme fram i teksten hva hovedpoenget i aktuell lenke er.

ADHD retningslinjen og pakkeforløpet er ikke et unntak. For å finne ut hva som er forventet av fastlegen blir det mange klikk og ulike sider, spesielt i omtalen av somatisk status. I retningslinjen står det at det er forventet at fastlege tar med somatisk status i henvisning. Hva det innebærer er vanskelig å finne ut av. Av erfaring vet vi at det kan variere hva fastlege og spesialisthelsetjenesten legger i dette. Flere fastleger som har gjort en somatisk undersøkelse av pasient og henvist til BUP har fått en smørbrøddliste tilbake fra BUP med undersøkelser de skal gjøre. Dette er gjerne en rekke undersøkelser som fastlegen allerede har vurdert som ikke relevant. NFA foreslår at det spesifiseres i retningslinjen hvilke undersøkelser som inngår som et minimum, og forslag til evt tilleggundersøkelser som kan vurderes av fastlege ved behov. Dersom utredning i spesialisthelsetjenesten senere medfører behov for ytterligere somatiske undersøkelser, må dette gjøres av ansvarlig lege i spesialisthelsetjenesten. Den som stiller indikasjon for undersøkelse eller prøver må undersøke eller rekvirere prøver, og vurdere svaret selv. Alt dette er viktig for å unngå overdiagnostikk og overbehandling.

Dersom det er startet opp medikamentell behandling bør det ved utskriving foreligge skriftlig plan for anbefalte kontroller, inkludert vurdering ved eventuell dosejustering og seponering. Dette går sannsynligvis inn under behandlingsplan, men er ikke tydelig.

Under *"Praktisk - slik kan anbefalingene følges"* beskrives hva tilbakemelding etter utredning for ADHD/hyperkinetisk forstyrrelse bør inneholde. Det står at kontrolltime bør vurderes. Noen Barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker har en rutine hvor barn som medisineres med sentralstimulerende kontrolleres årlig så lenge de bruker medikamentene. Sentralstimulerende medikamenter har mange bivirkninger og indikasjonen må kontinuerlig være tydelig og revurderes. Vi ønsker at pakkeforløp også skal inkludere årlige kontrolltimer. Det beskrives at det ønskes klare ansvarslinjer, og her kunne retningslinjene bidratt til at dette blir tydeligere. For de barna som har gjennomgått grundig utredning og diagnostisering og hvor det f.eks er behov for individuell plan kan retningslinjene gi føringer for hvordan overføring fra spesialisthelsetjenesten til primærhelsetjenesten bør foregå. Vi har stor tro på samarbeidsmøter hvor pasient/pårørende og lege kan møte spesialisthelsetjenesten, dette kan være digitale møter og vil antagelig foreslått i andre pakkeforløp (kroniske smerter og uavklare tilstander).

Det at retningslinjer og veiledere er så fragmenterte medfører nok at de blir mindre brukt av fastleger. Norsk elektronisk legehåndbok (NEL) er det oppslagsverket allmennleger bruker. Den er langt mer brukervennlig for oss enn å slå opp i ulike retningslinjer. Det er viktig at omtalen i NEL er kontinuerlig oppdatert og samsvarende med de nasjonale retningslinjene.

Med vennlig hilsen

Marte Kvittum Tangen

leder

Katrine Prydz

styremedlem